

[Elna Munch.]

lidt farlig? Er det f. Eks. Meningen, at Hustruen ikke blot skal passe Hus og Hjem, men ogsaa gaa paa Arbejde Dagen lang for at underholde en fordrukken Drivert af en Mand? Tænk paa de knuste Kvindeskæbner og den kvalificerede mandlige Hensynsløshed!

Efter at have gjort disse Bemærkninger vil jeg gerne benytte Lejligheden til ligesom andre Talere at udtrykke min Beundring for det store Arbejde, der er nedlagt i dette Værk, vel nok det største samlede Lovværk, der nogen Sinde har været forelagt. Vel ingen anden vilde have været i Stand til at beherske dette mægtige Stof og tumle det saa overlegent som den højtærede Socialminister, der til dette Arbejde har været forenet med en uhyre Arbejdskraft og en stor Skarpsindighed og støttet af sit indgaaende Kendskab til Stoffet, som han gennem Aarene har beskæftiget sig med i Skrift og Tale og i det praktiske Liv. Jeg haaber, at det Resultat, der vil komme ud af Forhandlingerne, maa svare til det Arbejde, der er nedlagt i dette Lovforslag.

Inger Gautier Schmit: Under Behandlingen af Socialreformen har jeg gentagne Gange følt mig fristet til at kige hen til en lille Bog, der staar derhenne mellem Lovene, en ganske lille tynd Bog, som hedder Christian den Femtes Danske Lov af 1683, og som i al sin Korthed og Knaphed omfatter de Bestemmelser, som Datiden kunde indskrænke sig til at virke efter. Jeg har, som sagt, været fristet til at ønske mig tilbage til en Tid, da man kunde nøjes med saa faa Lovbestemmelser; men jeg har jo hurtigt indset, at det var et højst egoistisk Ønske og derfor ganske uværdigt, og jeg har derefter med stor Interesse og Iver givet mig i Lag med den foreliggende Opgave.

Lovforslagene er skrevet i et overordentlig enkelt og letlæseligt Sprog, som ude blandt Lægfolk i Sognekommunerne sikkert vil blive mødt med stor Tilfredshed. Men den højtærede Ministers Bestræbelser for at gøre Paragrafferne saa jævne og letfattelige som muligt er paa den anden Side resulteret i, at Materialet er blevet overordentlig bredt. Naar det derfor kommer til Stykket, og Socialreformen eller Dele af den skal træde i Kraft og administreres ude omkring i Landet, kan det være, at den i Kraft af sin Bredde vil volde nogen Vanskelighed for Lægmand, der dog kun har en vis begrænset Evne til at sætte sig ind i store og vidtgaaende Love.

Den foreliggende Socialreform paa de mange Hundrede Sider tvinger Læseren til med eller mod sin Villie — mig falder det absolut ikke vanskeligt — at udtrykke sin Anerkendelse af det overordentlig store og saglige Arbejde og den Indsigt og Viden, som Socialministeren har nedlagt i sine Forslag, som paa mig dog mere virker som et beundringsværdigt sammenarbejdet Mo-saikarbejde end som et spontant Skaber-værk.

Naar Rigsdagen ellers beskæftiger sig med Lovforslag af saa alsidig og omfattende Art, plejer der forud at være gaaet mange Aars Drøftelse af Problemerne i Kommissioner og Udvalg. Jeg skal saaledes minde om de mange Aar, i hvilke Ægteskabs-Kommissionen og Straffelovs-Kommissionen arbejdede, inden man saa Resultaterne i Form af Lovforslag. Men ved den foreliggende Socialreform staar vi ikke overfor mange Aars Kommissionsarbejde, hvor Landets forskellige Ekspertes har sammenarbejdet deres Opfattelser, og hvor derfor den største Gnidningsmodstand var overvundet, inden Forslaget kom frem for Rigsdagen. Her staar vi overfor en enkelt Mands Livsværk, og heri ligger, synes jeg, baade Værkets Styrke og dets Svaghed.

Ministeren har ganske vist i de senere Aar haft mindre og hurtigt arbejdende Udvalg til at bistaa sig med den tekniske Tilrettelægning af Lovforslagene, hvorved Embedsmændene har udført et overordentlig stort og anerkendelsesværdigt Arbejde; men de har dog, som Ministeren siger, arbejdet med bundet Mandat, og jeg maa derfor se paa Lovforslagene som en enkelt Mands Værk, præget af hans særlige Livsideer og Livsprincipper.

Formaalet har, hvad flere allerede har været inde paa, været at bringe en længe ønsket Kodifikation og Forenkling af vore mangfoldige sociale Love. For saa vidt kan Reformen kun hilses med Glæde, og mange Mennesker ude omkring i Landet har allerede med Forventning imødeset den Lettelse, der vil følge af at faa de mange Love samlet i een enkelt Lov. Den anden store Forenkling, der skulde opnaas, søges virkeliggjort gennem den foreslaaede Refusionsordning, Stat og Kommuner imellem, hvilket ikke er den ringeste Del af den Opgave, som den højtærede Minister har sat sig for at løse.

Men Lovforslagene nøjes ikke med at forenkle og sammenfatte, de gaar overordentlig meget videre i mange forskellige Retninger, tager nye Omraader op, udbygger og underbygger og bidrager derved i